

มติการประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน
ครั้งที่ 6/2559 (ครั้งที่ 18)
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2559 เวลา 13.30 น.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
(พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
(นายทวารัฐ สูตะบุตร)

ประธานกรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาโรงไฟฟ้าชีวมวล

สรุปสาระสำคัญ

เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559 คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้พิจารณาข้อสรุปผลการแก้ไขปัญหาโรงไฟฟ้าชีวมวล ที่คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาโรงไฟฟ้าชีวมวลเสนอ และได้เพิ่มเติมแนวทางการแก้ไขปัญหเป็น 3 แนวทาง และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ วิเคราะห์ผลกระทบทางเลือก 3 แนวทาง เสนอ กบง. พิจารณาก่อนนำเสนอ กพข. เพื่อพิจารณาเห็นชอบต่อไป โดยสรุปผลการวิเคราะห์ทางเลือก 3 แนวทาง ได้ดังนี้

1. ทางเลือกที่ 1 ตามข้อสรุปของคณะอนุกรรมการฯ คือ สามารถเลือกเปลี่ยนจาก Adder เป็น FIT (สัญญาตลอด 3 ปี) ซึ่งจะมีผลกระทบเชิงบวก เชิงลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ (1) ผลกระทบเชิงบวกทางตรง เช่น สลายข้อขัดแย้งและยุติคดีฟ้องร้อง (เป็นไปตามข้อร้องเรียนของผู้ประกอบการ) เกิดความเป็นธรรม เป็น FIT เหมือนกันทั้งระบบ และทำให้บรรลุเป้าหมาย AEDP (2) ผลกระทบเชิงบวกทางอ้อม เช่น ในอนาคตภาครัฐอาจสามารถรับซื้อไฟฟ้ารูปแบบ FIT ที่ราคาต่ำกว่าค่าไฟฟ้าขายส่งเฉลี่ย และทำให้เกิดการกระจายการลงทุนในโรงไฟฟ้าแบบ Distributed Green Generation ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงระบบไฟฟ้า (3) ผลกระทบเชิงลบทางตรง เช่น ค่า Ft เพิ่มขึ้นนำมาสู่การถูกฟ้องร้องจากภาคประชาชนหรือ NGO และรัฐอาจเสียประโยชน์โดยไม่จำเป็นจาก Free Rider (กลุ่มโรงน้ำตาล) และ (4) ผลกระทบเชิงลบทางอ้อม เช่น อาจทำให้เกิดกรณีตัวอย่างที่ไม่พึงประสงค์ในการเรียกร้องหากอัตราซื้อในอนาคตสูงกว่า

2. ทางเลือกที่ 2 ให้ยกเลิกมติ กพข. เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557 ที่เกี่ยวกับช่วงการเปลี่ยนผ่าน (กลุ่ม 2 เฉพาะเชื้อเพลิงชีวมวล) ให้เปลี่ยนกลับมาเป็นระบบ Adder ทั้งหมด ซึ่งจะมีผลกระทบ ได้แก่ (1) ผลกระทบเชิงบวกทางตรง เช่น ไม่เกิดผลกระทบกับค่า Ft เพิ่มเติม และเกิดความเป็นธรรม โดยเป็น Adder เหมือนกันทั้งระบบ (2) ผลกระทบเชิงบวกทางอ้อม เช่น ยุติปัญหาความเหลื่อมล้ำของราคารับซื้อไฟฟ้า และการแข่งขันด้านราคาเชื้อเพลิงชีวมวลลดลง (3) ผลกระทบเชิงลบทางตรง เช่น ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกระทรวงพลังงาน และอาจส่งผลให้ผู้ผลิตไฟฟ้าชีวมวลบางส่วนไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุน และอาจยุติกิจการ (โดยเฉพาะกลุ่มไม่มีเชื้อเพลิงเอง) และ (4) ผลกระทบเชิงลบทางอ้อม เช่น การขับเคลื่อนแผน AEDP ยากขึ้น และอาจต้องรับซื้อเพิ่มในระบบ FIT ในอนาคต

3. ทางเลือกที่ 3 ให้รอผลคำตัดสินของศาล และดำเนินการตามแนวทางคำตัดสิน ซึ่งจะมีผลกระทบ ได้แก่ (1) ผลกระทบเชิงบวกทางตรง เช่น ให้ศาลซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นกลางตัดสิน ทำให้ไม่เกิดการครหาในการเอื้อประโยชน์แก่ภาคเอกชน และไม่กระทบต่อภาพลักษณ์ของกระทรวงพลังงาน (หากชนะคดี) (2) ผลกระทบเชิงลบทางตรง เช่น อาจมองได้ว่ากระทรวงพลังงานไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญห และหากแพ้คดีทำให้ภาครัฐอาจต้องเตรียมตั้งงบประมาณชดเชยค่าเสียหายของผู้ประกอบการ และ (3) ผลกระทบเชิงลบทางอ้อม เช่น อาจทำให้ผู้ประกอบการอื่นๆ ฟุ้งคืลักษณะเดียวกันเพิ่มเติม

มติของที่ประชุม

เห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยให้โครงการชีวมวลในรูปแบบ Adder สามารถเลือกปรับรูปแบบ Adder เป็น FIT ได้ดังนี้

1. สามารถเลือกที่จะอยู่ในรูปแบบ Adder อย่างเดิมต่อไปได้ ตามเงื่อนไขเดิม หรือ
2. สามารถเลือกที่จะเปลี่ยนเป็นรูปแบบ FIT ได้ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

2.1 ได้รับอัตรา FIT และ FIT Premium ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มีมติไว้ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2557

2.2 มีอายุสัญญาการรับซื้อไฟฟ้าคงเหลือในรูปแบบ FIT เท่ากับอายุสัญญาซื้อขายไฟฟ้าที่กำหนดไว้ 20 ปี ปรับลดด้วยระยะเวลาที่ได้จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ไปแล้ว และปรับลดระยะเวลาการรับซื้อไฟฟ้าอีก ดังนี้

ดำเนินการแล้ว ภายใต้ระบบ Adder	อายุโครงการคงเหลือ	ระยะเวลาที่ปรับลด
0 - 12 เดือน	19 - 20 ปี	4 ปี 8 เดือน (56 เดือน)
มากกว่า 12 - 24 เดือน	18 - 19 ปี	4 ปี 4 เดือน (52 เดือน)
มากกว่า 24 - 36 เดือน	17 - 18 ปี	4 ปี 0 เดือน (48 เดือน)
มากกว่า 36 - 48 เดือน	16 - 17 ปี	3 ปี 9 เดือน (45 เดือน)
มากกว่า 48 - 60 เดือน	15 - 16 ปี	3 ปี 5 เดือน (41 เดือน)
มากกว่า 60 - 72 เดือน	14 - 15 ปี	3 ปี 2 เดือน (38 เดือน)
มากกว่า 72 - 84 เดือน	13 - 14 ปี	2 ปี 11 เดือน (35 เดือน)
มากกว่า 84 - 96 เดือน	12 - 13 ปี	2 ปี 8 เดือน (32 เดือน)
มากกว่า 96 เดือน	น้อยกว่า 12 ปี	2 ปี 3 เดือน (27 เดือน)

2.3 มีระยะเวลาคงเหลือที่จะได้รับอัตรา FIT Premium เท่ากับ 8 ปี ปรับลดด้วยระยะเวลาที่ได้จ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ไปแล้ว

2.4 ทั้งนี้ ภายหลังจากสิ้นสุดอายุสัญญาในรูปแบบ FIT แล้ว ภาครัฐสามารถที่จะพิจารณาต่ออายุสัญญาไปอีกตามจำนวนปีที่ถูกปรับลด โดยการพิจารณาต่ออายุสัญญาจะต้องมีอัตราซื้อไฟฟ้าที่คำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ